

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Inget tobakstillstånd efter slarv med bokföringen 2020

Publicerad

30 JAN 2024

Ett bolag fick avslag på sin ansökan om tobakstillstånd sedan bolaget brustit i sin bokföringsskyldighet under år 2020. Sedan dess hade bolaget enligt kammarrätten inte visat att det under tillräckligt lång tid varit ekonomiskt skötsamt.

AMK Tobak Kommanditbolag ansökte om stadigvarande tillstånd för detaljhandelsförsäljning av tobaksvaror. Bolaget hade tidigare ansökt om tillstånd och fått avslag år 2020, på grund av bokföringen. Detta var grunden för avslaget även denna gång.

Bolaget överklagade till Förvaltningsrätten i Stockholm. För att få bedriva detaljhandel med tobaksvaror krävs tillstånd, vilket endast beviljas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att bedrivas i enlighet med de krav som ställs upp i lagen. Detta framgår av 5 kap. 1 och 2 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Innan försäljningstillstånd kan komma i fråga för någon som är brottsligt belastad, har varit ekonomiskt misskötsam eller fått ett tidigare försäljningstillstånd återkallat måste sökanden visa att han eller hon under viss tid har levt laglydigt och varit ekonomiskt skötsam (prop. 2017/18:156 S. 63 och 191).

Den som drar sig undan från beskattning eller som i övrigt på ett betydande sätt missköter sina ekonomiska åligganden gentemot det allmänna är inte lämplig att inneha tillstånd. Ett misskötande kan bestå i allvarliga åsidosättanden av bokförings- och uppgiftsskyldigheten.

Av 4 kap. 1 § 1 bokföringslagen framgår att ett företag ska bokföra alla affärshändelser löpande. Bokföringsskyldigheten ska fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed (4 kap. 2 § BFL). Enligt 5 kap. 2 § första stycket BFL ska kontanta in- och utbetalningar bokföras senast påföljande arbetsdag och andra affärshändelser bokföras så snart det kan ske. Affärshändelserna får dock enligt bestämmelsens andra stycke bokföras senare om det finns skäl för det och det är förenligt

med god redovisningssed.

Bokföringsnämndens allmänna råd om bokföring (BFNAR 2013:2) ger innehåll åt begreppet god redovisningssed. En grundläggande förutsättning för senareläggning av bokföringen av andra affärshändelser än kontanta in- och utbetalningar är enligt BFNAR att verifikationerna i avvaktan på bokföring ordnas i takt med att de mottas.

Bolagets egna uttag hade inte bokförts löpande år 2019, utan bokfördes först den 31 december. Av bankkontoutdraget framgick att uttagen gjorts löpande under året. Checkräkningskontot hade återkommande negativa saldon, även om kontoutdragen inte visade något negativt saldo. Att händelser inte har bokförts löpande medförde en differens mellan bokfört och faktiskt saldo, med undantag för årets ingående och utgående saldo då det faktiska saldot stämde överens med bokföringen. Även under 2020 förekom differenser mellan bokfört och faktiskt saldo. Avseende år 2021 hade avstämning och bokföring av egna uttag skett i slutet av varje månad och på checkräkningskontot i stället för kontot för egna uttag.

Bolaget medgav att brister i bokföringen förekommit under år 2019 och 2020 men ansåg inte att brister förekommit under år 2021.

Stockholms stad gjorde gällande att egna uttag ska bokföras i samband med varje uttag medan bolaget inte anser att det är oförenligt med god redovisningssed att bokföra ett summerat belopp i slutet av momsperioden. Stockholms stad hade dock inte hänvisat till något underlag i form av exempelvis vägledningar, uttalanden eller allmänna råd från Bokföringsnämnden, som ger stöd åt uppfattningen att bolaget har varit skyldigt att bokföra varje uttag för sig.

Bokföringsbristerna under 2019 och 2020 låg mer än två år tillbaka i tiden och utgjorde inte i sig skäl för att neka bolaget tillstånd att sälja tobaksprodukter. Att bokföringen av egna uttag skett på checkräkningskontot utgjorde endast en mindre brist som inte kunde anses utgöra skäl att neka bolaget tillstånd. Förvaltningsrättens uppfattning var att bolaget skulle beviljas tillstånd att bedriva detaljhandel med tobaksvaror.

Kammarrätten i Stockholm konstaterar att det av handlingarna i målet framgår att det har funnits brister i bolagets bokföring under flera år. Staden avslog i juni 2020 bolagets tidigare ansökan om tillstånd för detaljhandel med tobaksvaror på grund av att bokföringen inte hade skötts på ett korrekt sätt och bristerna varit av ett sådant slag att de försvårat en granskning av bolagets verksamhet.

När det har funnits skäl att ifrågasätta en sökandes lämplighet på grund av ekonomisk misskötsamhet behöver sökanden visa ekonomisk skötsamhet under viss tid innan försäljningstillstånd kan komma i fråga, en så kallad karenstid. Hur lång karenstiden ska vara får bedömas utifrån förhållandena i det enskilda fallet. Domstolsprövningen ska, enligt kammarrättens mening, begränsas till frågan om lämplighetskravet var uppfyllt vid tidpunkten för stadens beslut.

Kammarrätten bedömer att det så sent som under hela året 2020 har funnits brister i bolagets bokföring som har varit av ett sådant slag att de försvårat en granskning av bolagets verksamhet och utgör skäl att ifrågasätta bolagets lämplighet att bedriva detaljhandel med tobaksvaror. I likhet med staden anser kammarrätten att bolaget inte har visat att det under en tillräckligt lång tid har varit ekonomiskt skötsamt. Bolaget kan därför inte anses lämpligt att bedriva detaljhandel med tobaksvaror. Stadens beslut fastställs.

Viktoria Silfverplatz

Instans: Kammarrätterna

Rättsområden: [Associationsrätt - övrig](#), [Tillstånd och tillsyn](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter